

inferior fuerit, suo quæque itinere, non autem omnes ad perpendicularum descendant. Nam si omnes suis in locis, ad perpendicularum vergerent, ad centrum sane non vergerent. Quam rem exemplum hoc aliud clarissime ostendit.

Attamen in tantum sunt, imaginatarum demonstrationum amatores, ut lineas ad catherum in murorum constructione ductas, ad centrum omnes tendere contendunt. Et muros inter se aliquam habere inclinationem, quamvis non sensibilem autumant. At nos non id quærimus, aut hic, aut in superioribus, an sensibilis vel non hæc inclinatio sit. Vel an aquæ tumor, aut montes, aut valles, sint sensui nostro compræhensibiles, quasi sensus noster corrigere naturam, aut queat, aut nequeat. Sed an reveta ita se res habeat, et vera sit. Non esse autem hasce ipsorum demonstrationes veras Euclidis Geometrarum patris, demonstratio demonstrat. Quæ est libro XI *Prop. VI* ubi ait.

“Si binæ rectæ lineæ, in eodem plano ad angulos rectos fuerint, parallelæ erunt ipsæ rectæ lineæ”.

Quod de binis hic ait, de omnibus intelligi debere Geomtrarum nemo dubitaverit. Sicuti dulcitaverit nemo, parallelas nunquam concurrere. Non igitur ad centrum tendent. Non igitur ab uno plano partium tendentia et inclinatio, parallelarum rotunditatem eius plani poterunt efficere, si Euclidis demonstratio vera est, etiam quæ inde deduximus, vera sunt. Et illæ alias Clavianæ demonstrationes falsæ erunt. Vel si hæ veræ sunt, quis amplius Euclidi, aut mathematicorum fidat assertis. Itaque tota hæc prior Clavii disputatio, an ex terra et aqua unus fiat globus, in se vana, contra eos, in quos est instituta, est frustranea. Quam vero ipse, ad id probandum instituit, tota ex eadem principii pendet falsitate. Ait namque.

In quacumque orbis parte, per eandem omnino æris lineam, terra et aqua non impeditæ, sed libere demissæ descendant. Ut hoc sit, aut non sit verum, ad rem propositam non facit. Non enim hoc ait agimus, an præter ipsarum naturam loco sint positæ, et eadem linea descendant. Sed an naturali loco sitæ tumeant in medio, et sint sphæricæ totæ, potius quam planæ. Esto universi centrum tantum unum. Ad eum omnes aquæ, terræque partes tendant, sed non omnes ad perpendicularum. Sed suo quæque e loco. Nec sunt istius vergentiæ lineæ omnes æquales, prout æquales non sunt, quæ in Africa a montibus Lunæ, aut a monte Amara, qui omnium altissimi feruntur, et ab imis eorum convallibus ad centrum usque ducuntur.

Quod si vera Plinii relatio est, montes esse quosdam, qui L millia se se attollunt, si verum sit Tenariffem LXX millia excedere, si Andes, si Caucasus, si alii innumeri, rotunditati totius terræ magnam auferunt partem, si tot planities, si tot maris fundi concavitate, idem faciunt, qua ratione alta, rotunditate, aut terræ, aut Maris, aut utriusque simul asserere andebunt? Nisi concava velint esse convexa, et plana esse rotunda? Sed quam postea explicat rationem, Solem, stellasque aliis citius, aliis tardius oriri, et singulis XV gradibus, hoæ unius spacio variari in terra, et idem in Oceano fieri. Hoc autem fieri non posse nisi maris superficies continuaretur. Ad rem nihil facit. Quis enim negat, terrarum et maris superficiem continuari? Continuitatis autem, rotunditatem minime facit. Quo vero.